

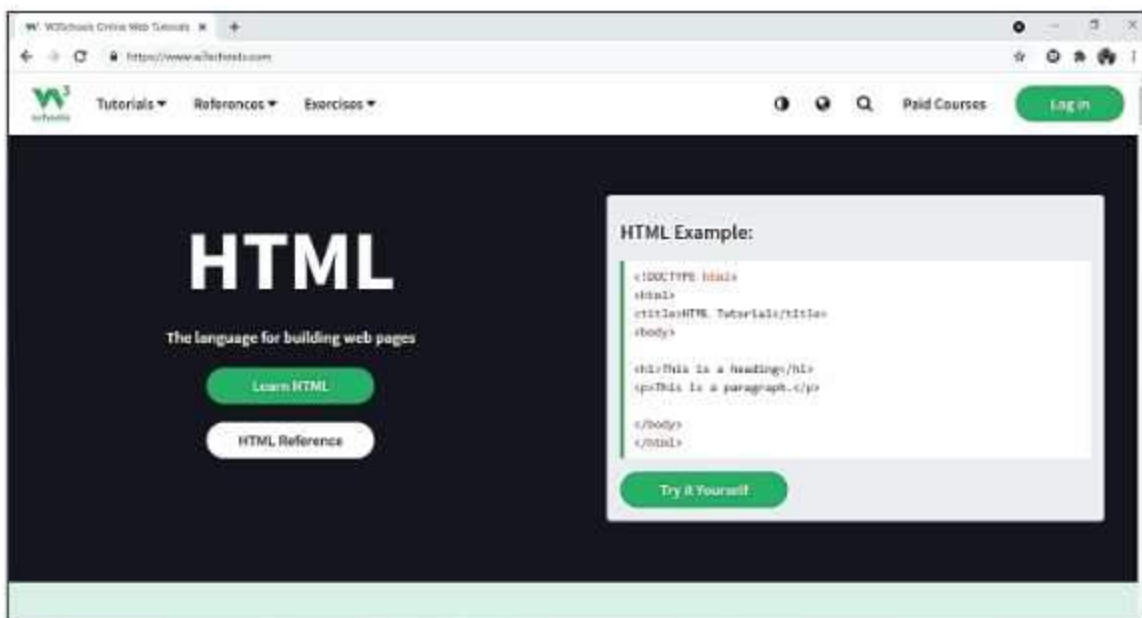
Appendix-I

HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ (How to do HTML Programming Online)?

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੀ ਲੋਕਲ ਮਸ਼ੀਨ ਤੇ ਕੋਈ ਸੈਟਅਪ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਹਨ ਜੋ HTML ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ ਲਈ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਐਡੀਟਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਨ-ਲਾਈਨ HTML ਐਡੀਟਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

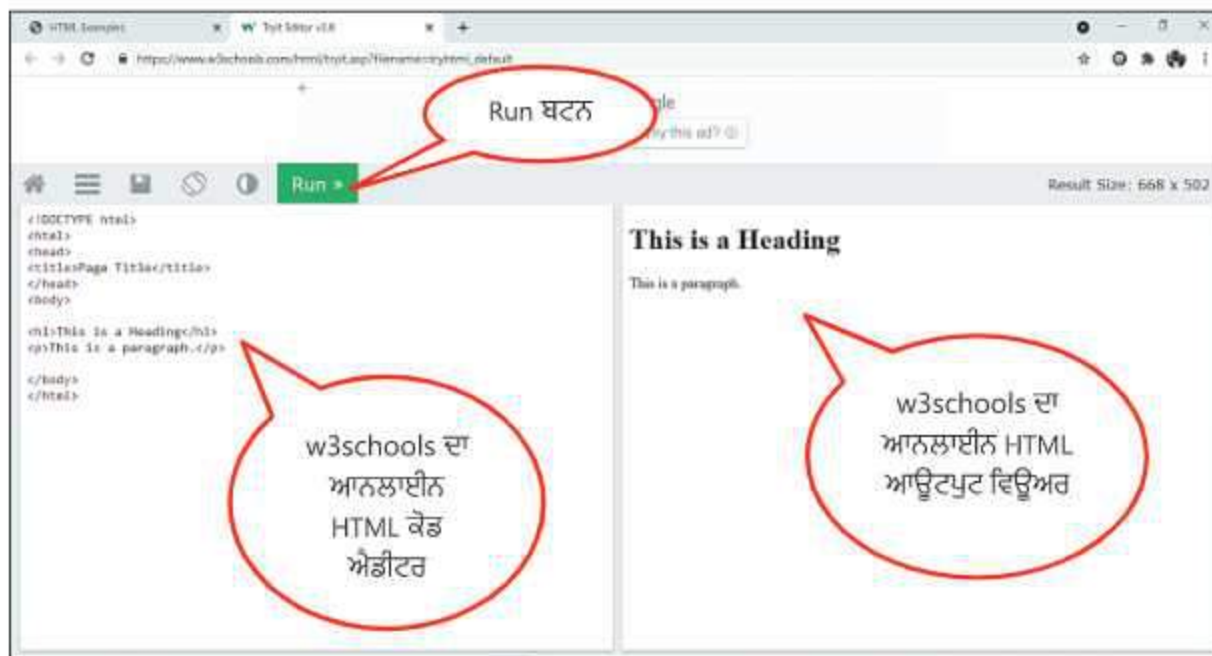
- <https://www.w3schools.com/tryit/>
- <https://liveweave.com/>
- <https://html.house/>
- <https://htmlg.com/html-editor/>
- <http://jsbin.com/?html,output>
- <https://jsfiddle.net/>
- <https://codepen.io/pen/>
- <https://html-online.com/editor/>

ਜੇ ਅਸੀਂ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਐਡੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਐਡੀਟਰਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਬਣਾਏ/ਐਡੀਟ ਕੀਤੇ ਗਏ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦੇ ਆਉਟਪੁੱਟ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਤਸਵੀਰ w3schools.com ਦੇ ਹੋਮਪੇਜ ਨੂੰ “Try it Yourself” ਬਟਨ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। “Try it Yourself” ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ w3schools ਦਾ HTML ਐਡੀਟਰ ਅਤੇ ਵਿਊਅਰ ਓਪਨ ਹੋਵੇਗਾ:

ਚਿੱਤਰ: A(I) “Try it Yourself” ਬਟਨ ਨਾਲ w3schools.com ਦਾ ਹੋਮਪੇਜ

“Try it Yourself” ਬਟਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ HTML ਕੋਡਿੰਗ ਲਈ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਐਡੀਟਰ ਅਤੇ ਵਿਊਅਰ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

ਚਿੱਤਰ: A(ii) w3school.com ਦਾ “Try it Yourself” ਐਡੀਟਰ ਅਤੇ ਆਊਟਪੁਟ ਵਿਊਅਰ

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੰਡੋ ਦੇ ਖੱਬੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ HTML ਕੋਡ ਲਿਖ/ਐਡਿਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। HTML ਕੋਡ ਲਿਖਣ ਜਾਂ ਐਡਿਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ HTML ਕੋਡ ਦੇ ਆਊਟਪੁੱਟ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ‘Run’ ਬਟਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। HTML ਕੋਡ ਦਾ ਆਊਟਪੁੱਟ ਐਡੀਟਰ ਵਿੰਡੋ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

Appendix – II

List of Common HTML Tags:

Tag	Description
<!-- -->	For commenting out sections of HTML or placing comments within HTML.
<!DOCTYPE html>	Basically, DOCTYPE tells the browser what kind of document we're loading. This tag tells the web browser that we are using Version 5 of HTML
<a>	It is anchor tag which is used to create hyperlinks in HTML.
<abbr>	It is an abbreviation tag. It is used to define abbreviations. For example: <abbr title="Cascading Style Sheets">CSS</abbr>
<address>	It is generally used to include Contact information for the author.
<area>	This tag establishes areas in an image map. <area> is always used inside of <map>
<article>	The <article> tag is new in HTML5. This tag can be used to contain blog entries, forum posts, etc.
<aside>	New in HTML5. The <aside> element is for making sidebars that are placed next to the main content
<audio>	New in HTML5. The <audio> tag can be used to place an audio stream within an HTML document
	It is used to bold the text
<base>	It is used to set a base URL
<blockquote>	It is used for quoting text from an external source. Typically rendered as indented text
<body>	It is used to define the body of the HTML document
 	It is used to insert a Single line break
<button>	It specifies button that can be clicked. Commonly used with forms
<caption>	It is used to define the caption of table
<code>	It is used to show the program code examples in the HTML document
<datalist>	New in HTML5. Specifies predefined data for an <input>

<dd>	For description lists. Use with <dt> and <dl>
	Mark text as deleted without actually deleting it. This will typically be rendered as a strikethrough
<div>	Division or divider tag which is a kind of generic container
<dl>	Definition or description list used with <dd> and <dt>
<dt>	Definition or description Title used in the <dl> list
	It is emphasis tag which is used to emphasize text in bold format
<embed>	New in HTML5. It is a container for external content
<fieldset>	It is used for Group related items in a form
<footer>	The footer of a document, below the main content
<form>	Forms for user input
<h1>	Level 1 heading, the headline or title of a page
<h2>	Level 2 heading, the subtitles of a page
<h3>	Level 3 heading
<h4>	Level 4 heading
<h5>	Level 5 heading
<h6>	Level 6 heading
<head>	The head section. Used mostly for metadata
<header>	Not to be confused with <head>, <header> typically contains introductory content and layout that goes above the body
<hr>	It renders as a horizontal line running across the page. This can be used for separating text.
<html>	The root level tag of an HTML document. All other HTML tags go inside the HTML tag.
<i>	It is used to make text italicized
<iframe>	It is inline frame which makes it possible to embed another page within a page. In HTML5 this is known as nested browsing.
	For displaying images on a webpage.
<input>	Input is used with various attributes to create form input elements.
<ins>	Useful for denoting text that has been added to an HTML file since the original version. Updates to a blog post for example.

<kbd>	Used for keyboard input.
<label>	For assigning labels to interface elements such as forms.
<legend>	Useful for making forms easier to understand.
	This represents a list item with an (ordered list) or (unordered list).
<link>	Used for linking to external resources. Typically seen in <head> referring to an external style sheet.
<main>	New to HTML5. These tags enclose the main content of an HTML document.
<map>	Used when defining an image map.
<mark>	This is essentially used for highlighting.
<menu>	Used for creating various kinds of menus. This is new to HTML 5.1
<menuitem>	Specifies actions that can be taken with a menu.
<meta>	Used for specifying various meta information about the document. Meta tags are used within the document <head>.
<nav>	Used for specifying a navigational region within a document.
<object>	For embedding objects within a document.
	Ordered list (1, 2, 3.). Used with list item .
<option>	Used within the <select> tag to specify an option
<p>	It is used to define paragraphs
<pre>	For preformatted text. This can be useful for demonstrating code, especially if there are multiple lines.
<q>	Quote from some source.
<s>	For marking up text that is no longer relevant, applicable, or accurate.
<samp>	Sample output one might get from a particular computer program.
<script>	Scripts inside of an HTML document are enclosed in the script tags.
<section>	A nonspecific means of breaking up content within a webpage into sections.
<select>	Used with <option> for selecting a particular option.

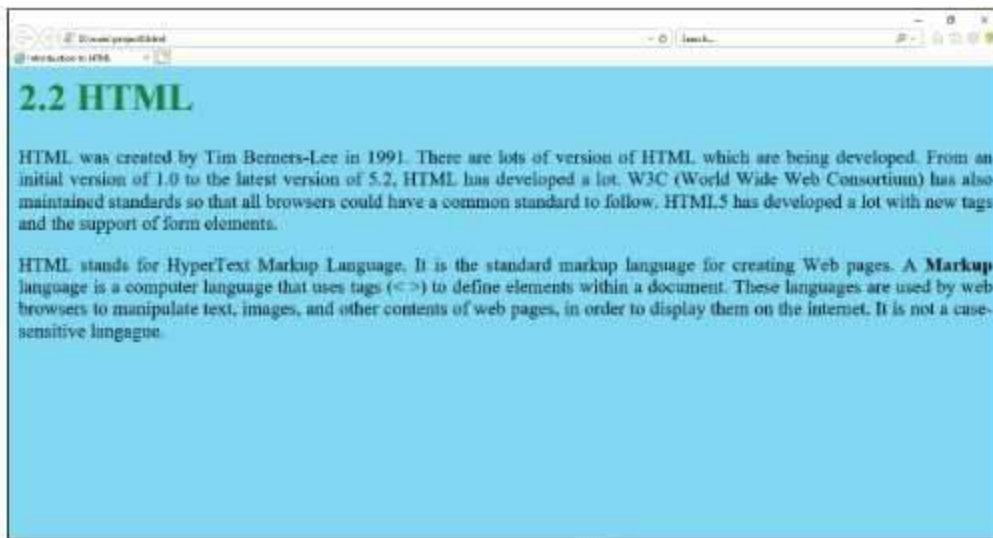
<small>	Typically used for small print. Useful for comments within the main content.
<source>	Used with <audio> and <video> for specifying media source.
	Useful for applying styles to or around text, especially inline.
	The enclosed text is of strong importance
<style>	For declaring style sheets within a document
<sub>	For displaying subscript. Useful for math, especially in conjunction with <sup> (superscript).
<sup>	For displaying superscript. Useful for math, especially in conjunction with <sub> (subscript).
<table>	For making tables in an HTML page.
<tbody>	Groups table rows.
<td>	Table data; this represents a data cell within a table
<template>	Declares HTML snippets that can be used later.
<textarea>	For multi-line text entry.
<tfoot>	Table footer.
<th>	Table header cell.
<thead>	Table header row
<time>	Specifies the date/time within a document
<title>	The title of an HTML document
<tr>	A row within a table.
<track>	Used to specify text tracks with <audio> and <video>.
<u>	It is used to make text underline
	Unordered list. Use with (list item) to make unordered lists
<var>	Defines a variable within the content of an HTML page.
<video>	For embedding video within an HTML page.

Appendix III

ਲੈਬ ਐਕਟੀਵਿਟੀਜ਼ ਲਈ HTML ਕੋਡਿੰਗਜ਼ (Coding Solutions for Lab Activities)

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 2.1:

1. HTML ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਤਿਆਰ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਵੈੱਬ-ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
2. ਇਸ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਦੀ ਬਾਡੀ ਦਾ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਕਲਰ Skyblue ਸੈਟ ਕਰੋ।
3. ਫਾਈਲ ਨੂੰ “project0.html” ਨਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੈੱਬ-ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵੈੱਬਪੇਜ ਦੀ ਆਊਟਪੁਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 2.1 ਲਈ HTML ਕੋਡਿੰਗ:

```
<html>
  <head>
    <title>Introduction to HTML</title>
  </head>
  <body bgcolor="skyblue">
    <h1<font color="green">2.2 HTML</font></h1>
    <p align="justify">HTML was created by Tim Berners-Lee in 1991. There are lots of
    version of HTML which are being developed. From an initial version of 1.0 to the
    latest version of 5.2, HTML has developed a lot. W3C (World Wide Web Consortium) has
    also maintained standards so that all browsers could have a common standard to
    follow. HTML5 has developed a lot with new tags and the support of form elements.</p>
    <p align="justify">HTML stands for HyperText Markup Language. It is the standard
    markup language for creating Web pages. A <b>Markup</b> language is a computer
    language that uses tags (< >) to define elements within a document. These languages
    are used by web browsers to manipulate text, images, and other contents of web pages,
    in order to display them on the internet. It is not a case-sensitive language.</p>
  </body>
</html>
```

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 2.2:

HTML ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਟੈਗਜ਼, ਜਿਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਵੈੱਬਪੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰੋ:

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 2.2 ਲਈ HTML ਕੋਡਿੰਗ:

```
<html>
  <head> <title>HTML Project 1</title> </head>

  <body bgcolor="pink">
    <h1 align="center">Govt. Sen. Sec. School</h1>
    <hr><marquee>Welcome to my school..</marquee> <hr>
    <b><i>Hello Everyone</i></b><br>
    <p align="justify">I am a student of <b>10th class</b>. I am studying in the <font
    face="Arial" color="maroon"><mark>Govt. Sen. Sec. School</mark></font>. My School
    is the <u>most prestigious school in the city</u>. My School is a <u>two-storey
    clean and beautiful building</u>. With Studies, other <u>social and cultural
    activities</u> also happen in my school. There is also a <b>big playground</big>
    in which we play everyday. The <u>clean and positive atmosphere</u> of our school
    inspires us to study.</p>
    <p><tt>School is the place where we learn to read and write. It is the most crucial
    place for a student, and it helps us to learn new things. The teachers are always
    helpful and teach us important things in life. We must always be regular to school
    as missing classes can lead to problems during exams. Schools teach us how to be
    consistent and punctual</tt></p>
  </body>
</html>
```

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 3.1:

HTML ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵੈੱਬ-ਪੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਵੈੱਬ-ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਆਉਟਪੁੱਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇ।

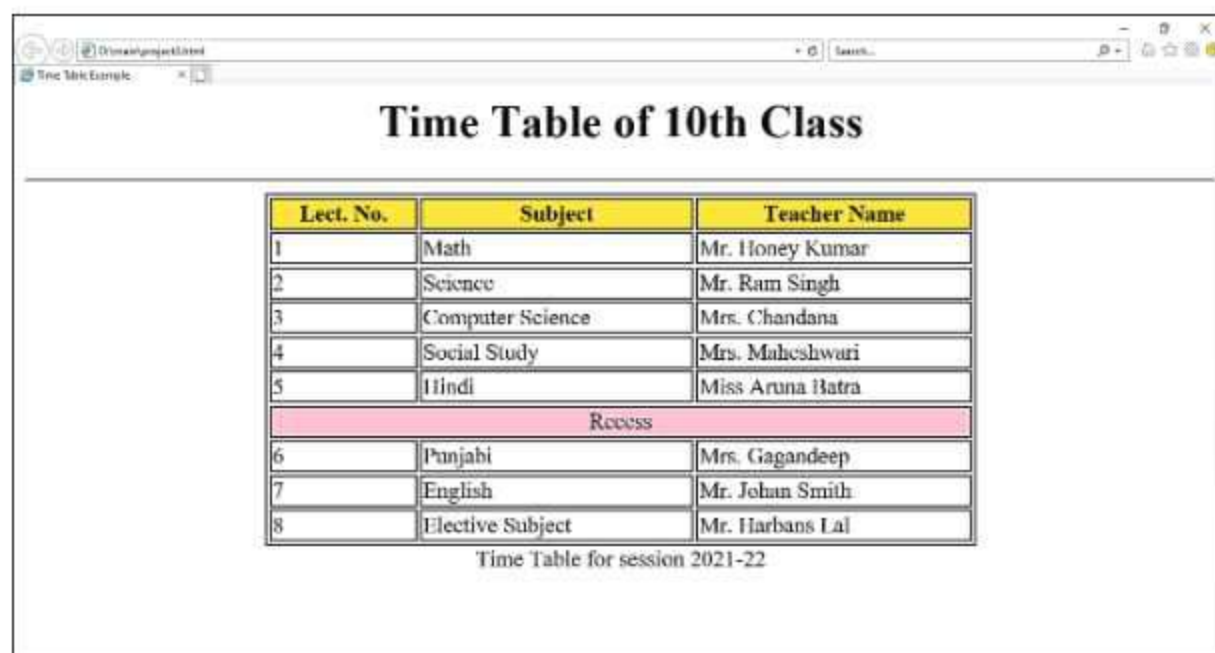

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 3.1 ਲਈ HTML ਕੋਡਿੰਗ:

```
<html>
<head>
  <title>Lists in HTML</title>
</head>
<body>
<h3><font color="red">Components of a Computer System</font></h3>
<dl>
<dt>Hardware</dt>
  <dd>These are the physical components of computer system. We can touch these
  components of computer system.</dd>
<dt>Software</dt>
  <dd>These are set of programs to perform a task in the computer system. we can
  not touch these components of computer system.</dd>
</dl>
<h3><u>Examples of Hardware Components</u></h3>
<ol>
  <li>Monitor</li>
  <li>Keyboard</li>
  <li>Mouse</li>
  <li>CPU</li>
  <li>Speaker</li>
  <li>Printer</li>
</ol>
<h3><u>Examples of Software</u></h3>
<ul>
  <li>Windows 10</li>
  <li>MS Paint</li>
  <li>Notepad</li>
  <li>Wordpad</li>
  <li>MS Word</li>
  <li>MS Excel</li>
  <li>MS PowerPoint</li>
</ul>
</body>
</html>
```

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 3.2:

ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸ ਦਾ ਟਾਈਮ ਟੇਬਲ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈੱਬਪੇਜ ਬਣਾਉ:

The screenshot shows a web browser window with the title "Time Table Example". The main content is a table titled "Time Table of 10th Class". The table has three columns: "Lect. No.", "Subject", and "Teacher Name". The rows are as follows:

Lect. No.	Subject	Teacher Name
1	Math	Mr. Honey Kumar
2	Science	Mr. Ram Singh
3	Computer Science	Mrs. Chandana
4	Social Study	Mrs. Maheshwari
5	Hindi	Miss Aruna Batra
Recess		
6	Punjabi	Mrs. Gagandeep
7	English	Mr. Johan Smith
8	Elective Subject	Mr. Harbans Lal

Below the table, the text "Time Table for session 2021-22" is displayed.

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 3.2 ਲਈ HTML ਕੋਡਿੰਗ:

```
<html>
  <head>
    <title>Time Table Example</title>
  </head>
  <body>
    <h1 align="center">Time Table of 10th Class</h1>
    <hr>
    <table align="center" border="1" width="500">
      <caption align="bottom">Time Table for session 2021-22</caption>
      <tr bgcolor="yellow"><th>Lect. No.</th><th>Subject</th><th>Teacher Name</th></tr>
      <tr><td>1</td><td>Math</td><td>Mr. Honey Kumar</td></tr>
      <tr><td>2</td><td>Science</td><td>Mr. Ram Singh</td></tr>
      <tr><td>3</td><td>Computer Science</td><td>Mrs. Chandana</td></tr>
      <tr><td>4</td><td>Social Study</td><td>Mrs. Maheshwari</td></tr>
      <tr><td>5</td><td>Hindi</td><td>Miss Aruna Batra</td></tr>
      <tr bgcolor="pink"><td align="center" colspan="3">Recess</td></tr>
      <tr><td>6</td><td>Punjabi</td><td>Mrs. Gagandeep</td></tr>
      <tr><td>7</td><td>English</td><td>Mr. Johan Smith</td></tr>
      <tr><td>8</td><td>Elective Subject</td><td>Mr. Harbans Lal</td></tr>
    </table>
  </body>
</html>
```

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 4.1:

ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵੈੱਬ ਪੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ “myschool.html” ਨਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵ ਕਰੋ।

ਇਸ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨਯੋਗ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ (myschool.html) ਅਤੇ ਇਮੇਜ-ਫਾਈਲ (school.jpg) ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਤ ਐਡਰੈਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 4.1 ਲਈ HTML ਕੋਡਿੰਗ:

```
<html>
  <head> <title>My School</title> </head>

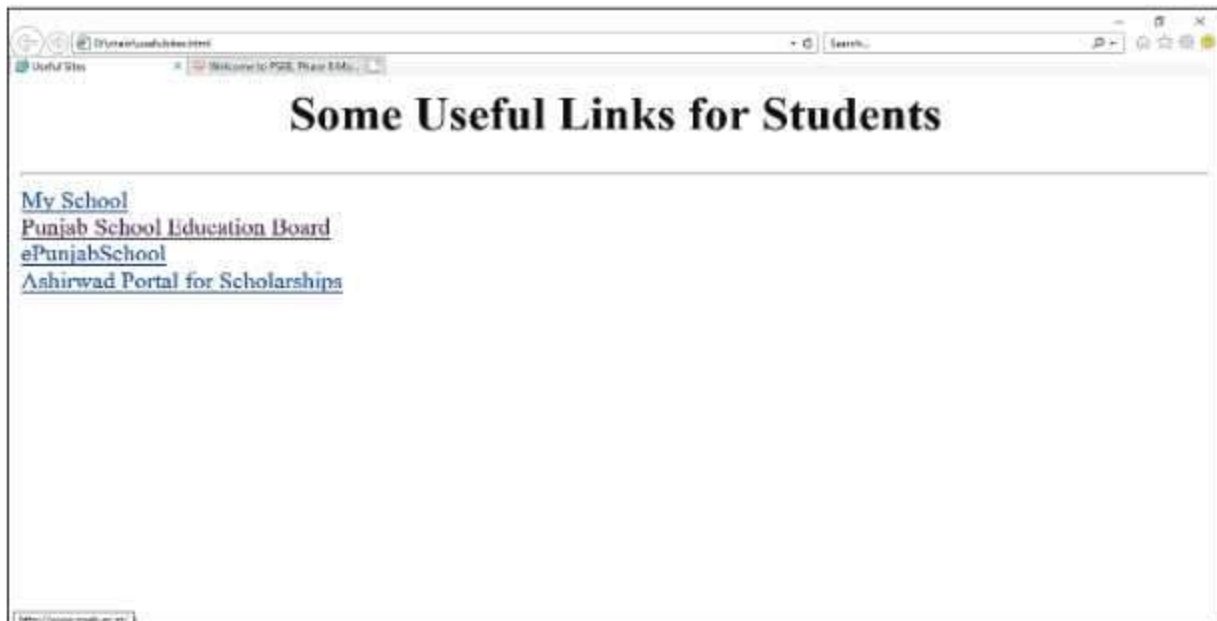
  <body>
    <h1 align="center">Govt. Sen. Sec. School</h1>
    <hr><marquee>Welcome to My School..</marquee> <hr>

    <p align="justify">School is the place where we learn to read and write. It is the
    most crucial place for a student, and it helps us to learn new things. The teachers
    are always helpful and teach us important things in life. We must always be
    regular to school as missing classes can lead to problems during exams. Schools
    teach us how to be consistent and punctual</p>
    <center></center>
    <p align="justify">My School is the most prestigious school in the city. My School
    is a two-storey clean and beautiful building. With Studies, other social and
    cultural activities also happen in my school. There is also a big playground in
    which we play everyday. The clean and positive atmosphere of our school inspires us
    to study.</p>

  </body>
</html>
```

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 4.2:

ਇੱਕ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਬਣਾਉ ਜੋ ਲੋਕਲ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਉਪਯੋਗੀ ਲਿੰਕ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਹੇਠਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿੰਕਸ ਤਿਆਰ ਕਰੋ:

- **My School** ਨੂੰ ਉਸ ਲੋਕਲ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕਰੋ ਜੋ ਅਸੀਂ ਐਕਟੀਵਿਟੀ 4.1 ਵਿੱਚ (“./myschool.html”) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।
- **Punjab School Education Board** ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ “http://www.pseb.ac.in/” ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕਰੋ।
- **ePunjabSchool** ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕਰੋ।
- **Ashirwad Portal for Scholarships** ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ “http://scholarships.punjab.gov.in/” ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕਰੋ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਲਿੰਕ ਵੈੱਬ ਬ੍ਰਾਉਜ਼ਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਟੈਬ ਵਿੰਡੋ ਵਿੱਚ ਖੁਲ੍ਹਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟੀਵਿਟੀ (ਐਕਟੀਵਿਟੀ 4.2) ਲਈ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ “usefulsites.html” ਨਾਮ ਨਾਲ ਸੇਵ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ “myschol.html” ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕੀਤਾ ਹੈ।

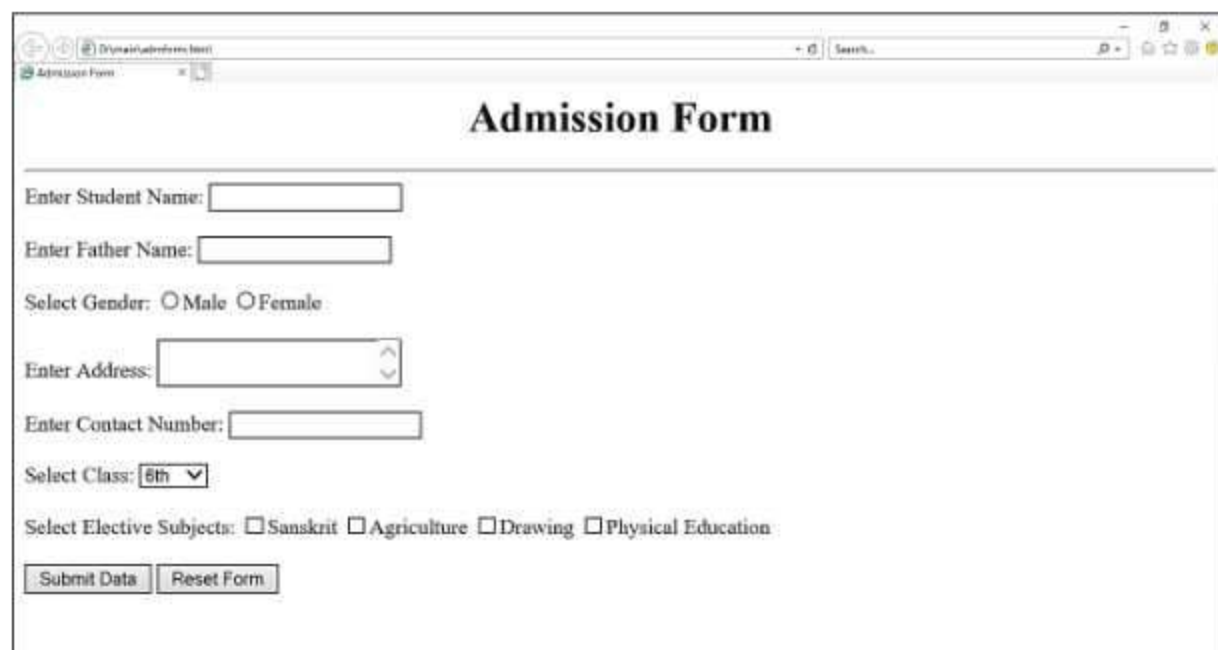
ਐਕਟੀਵਿਟੀ 4.2 ਲਈ HTML ਕੋਡਿੰਗ:

```
<html>
  <head> <title>Useful Sites</title> </head>

  <body>
    <h1 align="center">Some Useful Links for Students</h1>
    <hr>
    <a href="./myschool.html" target="_blank">My School</a> <br>
    <a href="http://www.pseb.ac.in/" target="_blank">Punjab School Education
    Board</a><br>
    <a href="https://www.epunjabschool.gov.in/" target="_blank">ePunjabSchool
    </a><br>
    <a href="http://scholarships.punjab.gov.in/" target="_blank">Ashirwad
    Portal for Scholarships</a><br>
  </body>
</html>
```

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 4.3:

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ HTML - ਫਾਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ “ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ” ਬਣਾਉ:

The screenshot shows a web browser window with the title "Admission Form". The form contains the following fields and controls:

- Enter Student Name:
- Enter Father Name:
- Select Gender: ☐ Male ☐ Female
- Enter Address:
- Enter Contact Number:
- Select Class:
- Select Elective Subjects: ☐ Sanskrit ☐ Agriculture ☐ Drawing ☐ Physical Education
- Submit Data:
- Reset Form:

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 4.3 ਲਈ HTML ਕੋਡਿੰਗ:

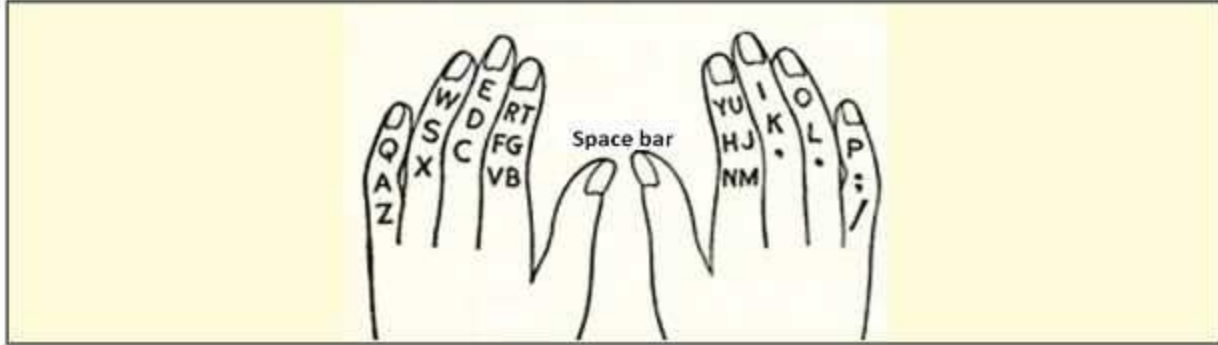
```
<html>
  <head>
    <title>Admission Form</title>
  </head>
  <body>
    <h1 align="center">Admission Form</h1>
    <hr>
    <form action="#" method="post">
      Enter Student Name: <input type="text"> <br><br>
      Enter Father Name: <input type="text"> <br><br>
      Select Gender: <input type="radio" name="gender">Male
                    <input type="radio" name="gender">Female <br><br>
      Enter Address: <textarea rows="2" cols="20"></textarea><br><br>
      Enter Contact Number: <input type="text"> <br><br>

      Select Class: <select name="class">
                    <option value="6th">6th</option>
                    <option value="7th">7th</option>
                    <option value="8th">8th</option>
                    <option value="9th">9th</option>
                    <option value="10th">10th</option>
                    </select> <br><br>
      Select Elective Subjects: <input type="checkbox" name="subject">Sanskrit
                               <input type="checkbox" name="subject">Agriculture
                               <input type="checkbox" name="subject">Drawing
                               <input type="checkbox" name="subject">Physical Education
                               <br><br>

      <input type="submit" value="Submit Data">
      <input type="reset" value="Reset Form">
    </form>
  </body>
</html>
```

Appendix - IV

1. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਪੈਕਟਿਸ ਲਈ ਲੈਬ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

Exercise I

asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg
asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg
asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg
asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg
asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg

Exercise II

Ask	Fad	Alsas	Shad	Lads	Flags	Flask
Jag	Fag	Fall	Hash	Glad	Galls	Salad
Jak	Had	Gaff	Dash	Gall	Flash	Slash
Sad	Lad	Adds	Lash	Hall	Lakhs	Dhalls
Dad	Asks	Alas	Dall	Fall	Glass	Shall

Exercise III

qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert
poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy
qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert
poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy
qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert
poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy

Exercise IV

awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;
awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;
awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;
awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;
awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;

Exercise V

Fish	Dirks	Oldest	Apple	Grade	Falls	Kodak
Rails	Jaded	Dead	Usual	Sales	Filed	Legal
Lease	Lakes	Agile	Isles	Ahead	Larks	Roses
Forks	Hedge	Skill	Rupee	Grass	Would	Alpine
Jaded	Liked	Equip	Quail	Jokes	Asked	Walks
Fiddle	Saddle	Dead	Filed	Lakes	Lease	Legal

Exercise VI

azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj
azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj
azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj
azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj
azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj	azxcvf	lkmnbj

Exercise VII

Cat	Jack	Colour	Neither	Enemy	Boat	Calcutta
Not	Have	Joints	Calling	Voted	Very	Vineyard
Met	Wind	Nerves	Enlarge	Money	Move	Material
Men	Verb	Verbal	Someone	Marry	Give	Sterling
Bent	Joint	Jackets	Examine	Thousand	Cylinder	Assessment
King	Carry	Jumbled	Examined	Struggle	Possible	Beginning
Zeal	Night	Booklet	Gracious	Grizzled	Frequent	Meanings
Zero	Tonic	Cutting	Becoming	Zodiacal	Exponent	Doubtless

Exercise VIII

12345	098767	12345	098767	12345	098767
12345	098767	12345	098767	12345	098767
12345	098767	12345	098767	12345	098767
12345	098767	12345	098767	12345	098767
12345	098767	12345	098767	12345	098767

Exercise IX

Type the following sentences 5 times:

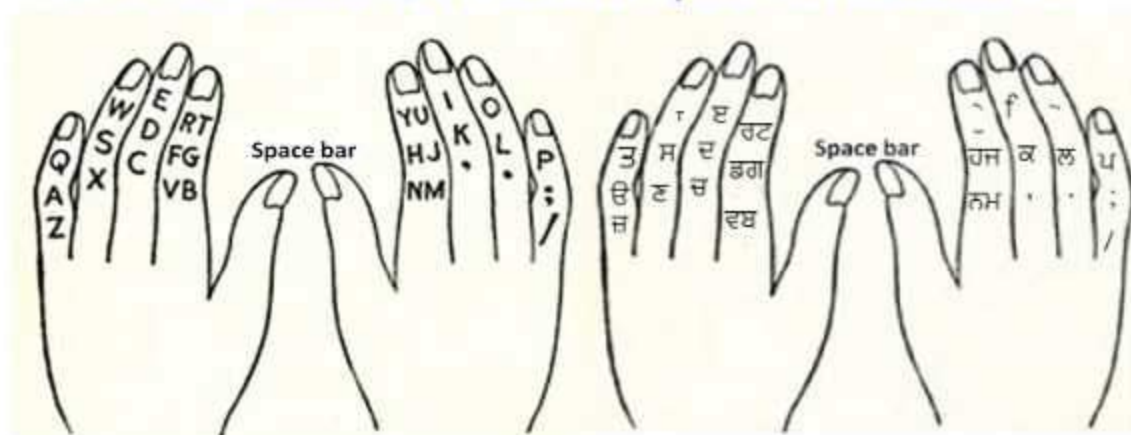
1. Lost time is never regained
2. Get-up early and do your work
3. Today's youth and tomorrow's old
4. Age is a virtue when wisdom is with it.
5. Measure your word before it goes out of you
6. My steps are measured
7. A friend in need is a friend indeed
8. Children are innocent and should be guided rightly.
9. Our Land has great sages who knew the eternal truth.
10. Truth never fails
11. The Quick Brown Fox Jumps Over A Lazy Dog

Exercise X

Type the following paragraph 10 times:

Our flag is tri-colour. SAFFRON is the symbol of sacrifice and a string mind. WHITE is the symbol of purity, love and peace. GREEN is the symbol of plenty and joy. We hoist and salute our flag. We are ready to make sacrifices for our country. We want peace and progress. We want to be pure.

2. ਪੰਜਾਬੀ (AnmolLipi) ਵਿੱਚ ਟਾਪਿੰਗ ਪੈਕਟਿਸ ਲਈ ਲੈਬ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

Home Row Exercise - I

ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ
ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ
ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ
ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ
ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ	:ਲਕਜਹ	ਓਸਦਡਗ

Home Row Exercise - II

ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ
ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ
ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ
ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ
ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ	:ਲਖੜੁ ਅਸ਼ਧਦਘ

Second Row Exercise-III

ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~
ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~
ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~
ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~
ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~	ਤਾੲਰਟ	ਪ~ਫ~

Second Row Exercise-IV

ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ
ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ
ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ
ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ
ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ	ਥਾਂਓਂ ਠ	ਫੌੀਂ

Home Row and Second Row Exercise-V

ਓਂਏਰਤਡਓ	ਃਿ ਪ ਜ ;	ਅਾਂਓਂ ਥਢਅ	ਃੀਂ ਫ ਝ ;
ਓਂਏਰਤਡਓ	ਃਿ ਪ ਜ ;	ਅਾਂਓਂ ਥਢਅ	ਃੀਂ ਫ ਝ ;
ਓਂਏਰਤਡਓ	ਃਿ ਪ ਜ ;	ਅਾਂਓਂ ਥਢਅ	ਃੀਂ ਫ ਝ ;
ਓਂਏਰਤਡਓ	ਃਿ ਪ ਜ ;	ਅਾਂਓਂ ਥਢਅ	ਃੀਂ ਫ ਝ ;
ਓਂਏਰਤਡਓ	ਃਿ ਪ ਜ ;	ਅਾਂਓਂ ਥਢਅ	ਃੀਂ ਫ ਝ ;

Home Row and Second Row Exercise-VI

ਢਸਿਹ	ਧਰਿਕਸ	ੌਲਦਏਸਟ	ਅਪਪਲਏ	ਘਰਓਦਏ	ਢਓਲਲਸ ਖੋਦਓਕ
ਓਲਿਸ	ਝਓਦਏਦ	ਧਏਓਦ	ਸੁਓਲ	ਸ਼ਓਲਏਸ	ਢਲਿਏਦ ਲਏਗਓਲ
ਲਏਓਸਏ	ਲਓਕਏਸ	ਅਗਲਿਏ	ਸਿਲਏਸ	ਅਹਏਓਦ	ਲਓਰਕਸ ਸਏਸ
ਢੋਰਕਸ	ਏਦਗਏ	ਸ਼ਕਲਿਲ	ਪਏਦ	ਘਰਓਸਸ	ਃੌਲਦ ਅਲਪਨਿਏ
ਝਓਦਏਦ	ਲਕਿਏਦ	ਓਤੁਪਿ	ਬੁਓਲਿ	ਝੋਕਏਸ	ਅਸਕਏਦ ਓਲਕਸ
ਢਦਿਦਲਏ	ਸ਼ਓਦਦਲਏ	ਧਏਓਦ	ਢਲਿਏਦ	ਲਓਕਏਸ	ਲਏਓਸਏ ਲਏਗਓਲ

Home/Second/Third Row Exercise -VII

ਓਜ਼ਟਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲੁਖੌਂ ਭਝ
ਓਜ਼ਟਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲੁਖੌਂ ਭਝ
ਓਜ਼ਟਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲੁਖੌਂ ਭਝ
ਓਜ਼ਟਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲੁਖੌਂ ਭਝ
ਓਜ਼ਟਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲੁਖੌਂ ਭਝ

Fourth Row Exercise-VIII

~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! # 4 %	ਖ ਫ * ()
~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! # 4 %	ਖ ਫ * ()
~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! # 4 %	ਖ ਫ * ()
~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! # 4 %	ਖ ਫ * ()
~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! # 4 %	ਖ ਫ * ()

Exercise - IX

ਸਾਇੰਸ	ਲੇਖਕ	ਗਰ	ਛੱਤ	ਇਨਾਮ
ਕੰਪਿਊਟਰ	ਕਿਤਾਬ	ਸਕੂਲ	ਅਧਿਆਪਕ	ਪੈਂਸ਼ਨ
ਰਸਤਾ	ਜਹਾਜ਼	ਪੰਨਾ	ਮੁਰੰਮਤ	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਸੁਨਾਮ	ਮੋਹਾਲੀ	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	ਇੰਡੀਆ	ਹਿਮਾਲਿਆ
ਭੂਗੋਲ	ਇਤਿਹਾਸ	ਗਣਿਤ	ਵਿਕਾਸ	ਪੰਜਾਬੀ
ਹਿੰਦੀ	ਪ੍ਰਧਾਨ	ਮੰਤਰੀ	ਮੁੱਖ	ਰੋਜ਼ਗਾਰ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	ਸੀ.ਪੀ.ਯੂ.	ਮਾਊਸ	ਕੀਅਬੋਰਡ	ਮੋਨੀਟਰ
ਮੈਮਰੀ	ਜੈਨਰੇਸ਼ਨ	ਪ੍ਰੋਜੈਨਟੇਸ਼ਨ	ਐਕਸਲ	ਸਪੈਡਸ਼ੀਟ
ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ	ਓਪਰੇਟਿੰਗ	ਸਿਸਟਮ	ਵਿੰਡੋ	ਸ਼ਹਿਦ
ਰਾਜਨੀਤੀ	ਅਮੇਰੀਕਾ	ਡਾਟਾ	ਖੁਸ਼ੀ	ਮੱਖਣ
ਰੰਗ	ਉੱਠ	ਅੱਖ	ਸਾਂਹ	ਖਿਡਾਰੀ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ	ਪ੍ਰੀਖਿਆ	ਵਿਭਾਗ	ਦਫ਼ਤਰ	ਨਿਰਦੇਸ਼
ਵਿਲੱਖਣ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼	ਪੰਜਾਬ	ਸੰਗਰੂਰ	ਅਭਿਆਸ

Exercise - X

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੋ. ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਡਾ. ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚਲਦਿਆਂ ਡਾ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਚਰਨਜੀਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੀ-ਲਿਪੀਕਾ ਨਾਮ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੇਸਬੁੱਕ ਸਮੇਤ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਈ-ਮੇਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੌਂਟ (ਰਾਵੀ) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

3. ਅਪੈਂਡਿਕਸ- ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੋਂਟ "ਰਾਵੀ" ਵਿਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ ਲਈ ਲੈਬ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੋਂਟ "ਰਾਵੀ" ਲਈ ਕੀਅ-ਮੈਪ

~	1. ੴ 1. ੴ	2. ੴ 2. ੴ	3. ੴ 3. ੴ	4. ੴ 4. ੴ	5. ੴ 5. ੴ	6. ੴ 6. ੴ	7. ੴ 7. ੴ	8. ੴ 8. ੴ	9. ੴ 9. ੴ	0. ੴ 0. ੴ	-- --	++ ++	Backspace
Tab	Q ੴ q ੴ	W ੴ w ੴ	E ੴ e ੴ	R ੴ r ੴ	T ੴ t ੴ	Y ੴ y ੴ	U ੴ u ੴ	I ੴ i ੴ	O ੴ o ੴ	P ੴ p ੴ	(ੴ [ੴ	) ੴ] ੴ	ੴ _ ੴ
Caps	A ੴ a ੴ	S ੴ s ੴ	D ੴ d ੴ	F ੴ f ੴ	G ੴ g ੴ	H ੴ h ੴ	J ੴ j ੴ	K ੴ k ੴ	L ੴ l ੴ	: ੴ ; ੴ	' ੴ ' ੴ	Enter	
Shift	Z ੴ z ੴ	X ੴ x ੴ	C ੴ c ੴ	V ੴ v ੴ	B ੴ b ੴ	N ੴ n ੴ	M ੴ m ੴ	< ੴ < ੴ	> ੴ > ੴ	? ੴ / ੴ	Shift		

ਸਿਫਟ ਕੀਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਮ ਰੋਅ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

Caps	A ੴ	S ੴ	D ੴ	F ੴ	G ੴ	H ੴ	J ੴ	K ੴ	L ੴ	: ੴ	' ੴ	Enter
------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------

ਏ ਿ ਤ ਿ ਟ ਕ ਹ ਿ ਏ ਚ ੍ਰ ਕ ਟ ਚ ੁ ਏ ਚ ਟ ਿ ੁ ਿ ਹ ਚ ਟ ਟ ੇ
ਕ ੇ ਰ ੁ ਚ ੇ ਟ ਿ ੁ ਿ ਚ ਤ ੇ ੁ ਟ ੇ ਕ ਰ ੇ ਰ ਪ ਟ ੁ ਰ ਕ ਚ ਚ ਕ
ਟ ਕ ੇ ਟ ੁ ਏ ਿ ਿ ਰ ਰ ੇ ਕ ਟ ਟ ਕ ੁ ਕ ੁ ਰ ਕ ਰ ੁ ਕ ਰ ਪ ੁ ਤ ਟ
ਕ ਕ ਹ ਚ ਤ ਚ ਚ ਚ ਹ ਿ ਿ ਿ ੁ ੁ ੁ ੁ ਚ ਚ ੇ ਿ ੇ ਟ ਹ ੇ ਪ ਿ
ਟ ਰ ਿ ਪ ੁ ਕ ਤ ਿ ਿ ਰ ੇ ਿ ਿ ੁ ਟ ਿ ਟ ਕ ਚ ਚ ੁ ਪ ੁ ੇ ੁ ਚ ਤ
ਿ ੁ ਤ ੇ ਿ ਕ ੁ ਕ ਹ ੁ ਚ ੁ ੇ ਿ ੁ ਟ ੁ ਤ ਚ ੁ ੁ ੇ ਪ ੁ ਕ ੇ ੇ ਚ

ਕੁ ਤੇ ਰੇ ਰੁ ਪੇ ਟੇ ਰਿ ਪੇ ਟੇ ਚੇ ਟੇ ਪਰ ਕਰ ਪਰ ਕੁ ਪੁ ਟਿ ਚੁ ਪੇ ਟੇ ਟਰ ਰੁ ਟਤ ਰੁ ਚਕ
ਤਿ ਟਪ ਕੁ ਟਤ ਟਪ ਤਕ ਕੇ ਤੇ ਕੇ ਤੁ ਤੇ ਕਟ ਤਿ ਰੇ ਟੇ ਟਿ ਰੇ ਕਟ ਪੇ ਰਿ ਕੇ ਚੇ ਚੁ ਤੇ
ਕਟ ਚਿ ਟਤ ਰੇ ਟੇ ਕਹ ਟੇ ਕੇ ਤੇ ਪਿ ਹੁ ਟਚ ਤਿ ਪੇ ਟੁ ਟੈ ਪੇ ਪਰ ਹਿ ਚਕ ਹਿ ਟੇ ਤੇ ਕੇ
ਪੇ ਰੇ ਪਰ ਟਤ ਕੇ ਚੇ ਪੁ ਪੁ ਤੁ ਤੁ ਰਿ ਤੁ ਟਤ ਚੇ ਰਿ ਪਰ ਟੁ ਟੁ ਚਤ ਰੇ ਪਿ ਕੁ ਰੁ ਤੁ ਚੇ
ਟਹ ਪਰ ਕਹ ਟੁ ਪੇ ਟਤ ਚਤ ਟੈ ਚਹ ਕੁ ਚਕ ਚੁ ਟੈ ਚੇ ਹਿ ਰੁ ਹਿ ਤੇ ਕੇ ਕੇ ਕਹ ਕੇ ਤਕ
ਕਿ ਰਿ ਚੇ ਕੁ ਚੁ ਪੇ ਕੁ ਟਚ ਤੇ ਕੁ ਟਚ ਪਰ ਤੁ ਪਰ ਟਪ ਤੇ ਚਤ ਚਤ ਚਰ ਕਰ ਰੁ ਪੇ ਟੁ ਟੇ
ਟੇਪ ਪਿਟ ਪਿਤਰ ਟੇਪ ਟਕਰ ਕਿਟ ਟਤੁਕ ਕਿਰਤ ਤਿਪ ਚੁਕਕਰ ਤੇਪ ਕਰਤ ਚਿਚਿ ਕਿਰਤ ਤਿਪ ਪਿਟ
ਪੇਟ ਤੁਰਤ ਚਿਟ ਰੇਤ ਚਿਟ ਚੇਕਪੁ ਤਿਤਰ ਕਿਰਕੁ ਤੁਰਤ ਤ੍ਰਿਪਤ ਤੁਰਤ ਪਰਕ ਕੇਕਰ ਕਿਕਰ ਚਿਟ ਕਿਕਰ
ਰੇਤ ਚਿਟ ਤੇਪ ਕੇਕਰ ਚਿਟ ਟਚਿਟ ਕਰਕ ਕਰਤ ਕੇਕਰ ਤੇਪ ਤੁਕ ਕੇਕ ਰੇਤ ਚਿਤ੍ਰ ਕਿਟ ਰੇਤਕ ਪਿਕ
ਟਿਟ ਰੇਤ ਤਿਤਰ ਰੁਕ ਚੁਕਕਰ ਚੇਕਪੁ ਪੁਟ ਰੇਤ ਕਿਟ ਰੇਤਕ ਚਿਟ ਰਿਚ ਕਚਕ ਕਿਰਤ ਚਿਤ੍ਰ ਕੇਕਰ
ਚਿਟ ਕਚਕ ਪੁਟ ਪਰਕ ਕਿਕ ਪੇਟ ਰਿਚ ਤੇਪ ਚੁਕਕਰ ਟਕਰ ਟੈਟਰ ਕੇਕ ਕਰਕ ਕੇਕ ਰੇਚਕ ਕਿਰਤ
ਕਿਰਕੁ ਕਿਟ ਰੇਤ ਕੇਕ ਚਪਟ ਕਿਰਤ ਤੁਰਤ ਪਿਟ ਕਚਕ ਟਿਟ ਚੇਤਕ ਤੁਰਤ ਤੁਰਤ ਚੇਕਪੁ ਪਰਿਚਤ ਟਿਟ
ਕਿਰਤ ਚਿਚਿ ਪਿਤਰ ਕਚਕ ਪਰਿਚਤ ਟਤੁਕ ਪਰਕ ਰੇਚਕ ਕਚਕ ਚਪਟ ਚੁਕਕਰ ਚਿਤ੍ਰ ਕਿਕ ਪਰਕ ਤਿਤਰ
ਕਿਟ ਕਹਕ ਚਪਟ ਚਪਟ ਤ੍ਰਿਪਤ ਤੁਰਤ ਚਪਟ ਰਿਚ ਕਿਰਤ ਕੇਕ ਰਿਚ ਰੇਤਕ ਰੇਤਕ ਹੁਕ ਤਿਤਰ ਕਹਕ

Caps	A ਓ a ਓ	S ਏ s ਏ	D ਆ d ਆ	F ਏ f ਏ	G ਊ g ਊ	H ਫ h ਫ	J ਝ j ਝ	K ਖ k ਖ	L ਥ l ਥ	: ਛ : ਛ	' ਠ ' ਠ	Enter
------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	-------

ਫ ਜ਼ ਏ ਓ ਜ਼ ਫ ਥ ਧ ਇ ਫ ਓ ਜ਼ ਧ ਏ ਛ ਜ਼ ਫ ਜ਼ ਜ਼ ਠ ਏ ਫ ਉ ਓ ਛ ਓ ਇ
ਠ ਅ ਫ ਓ ਛ ਓ ਇ ਛ ਖ ਉ ਖ ਜ਼ ਇ ਫ ਉ ਖ ਖ ਇ ਛ ਖ ਖ ਖ ਇ ਖ ਅ ਏ
ਛ ਇ ਅ ਛ ਥ ਠ ਅ ਛ ਫ ਇ ਜ਼ ਫ ਫ ਠ ਖ ਛ ਫ ਠ ਥ ਏ ਛ ਅ ਛ ਖ ਜ਼ ਖ ਜ਼
ਏ ਖ ਅ ਓ ਜ਼ ਅ ਜ਼ ਥ ਅ ਜ਼ ਫ ਉ ਥ ਅ ਜ਼ ਫ ਇ ਨ ਖ ਓ ਜ਼ ਜ਼ ਇ ਛ ਥ ਇ ਓ
ਜ਼ ਜ਼ ਖ ਅ ਖ ਜ਼ ਖ ਅ ਨ ਛ ਜ਼ ਏ ਜ਼ ਖ ਫ ਅ ਅ ਖ ਇ ਅ ਜ਼ ਖ ਅ ਫ ਖ ਏ ਨ
ਧ ਜ਼ ਏ ਉ ਧ ਅ ਧ ਅ ਫ ਉ ਏ ਓ ਜ਼ ਏ ਛ ਛ ਜ਼ ਅ ਉ ਓ ਉ ਜ਼ ਅ ਜ਼ ਠ ਅ ਜ਼
ਏ ਏ ਛ ਜ਼ ਏ ਓ ਖ ਖ ਅ ਜ਼ ਫ ਓ ਖ ਛ ਠ ਅ ਏ ਜ਼ ਇ ਫ ਠ ਛ ਅ ਖ ਜ਼ ਜ਼ ਠ
ਅ ਅ ਥ ਖ ਜ਼ ਛ ਓ ਫ ਠ ਠ ਠ ਛ ਥ ਇ ਅ ਫ ਜ਼ ਓ ਏ ਜ਼ ਖ ਏ ਥ ਓ ਖ ਜ਼ ਖ

ਨਰਿਥ ਛਥਖਜ਼ ਇਫ ਉਜ਼ ਖਜ਼ਫਉ ਅਇਜ਼ ਨਛਅਇ ਨਛਖਫ ਨਰਿਥ ਖਜ਼ਫ ਛਥਨ ਫਜ਼ ਖਜ਼ਉ ਅਇਉ
ਛਛਨ ਛਥਨ ਖਜ਼ਫਉ ਖਜ਼ਉ ਧਫਉ ਠਛ ਖਜ਼ਉ ਧਜ਼ ਏਜ਼ ਏਜ਼ ਨਰਿਥ ਇਫ ਨਰਿਥ ਖਜ਼ਫ ਉਠ ਉਜ਼
ਖਜ਼ਉ ਜ਼ਉ ਉਫ ਇਅਫਥ ਖਜ਼ਫ ਫਉ ਉਫ ਨਛਖਫ ਏਇਥ ਥਥਫ ਨਛਖਫ ਉਠ ਅਇਜ਼ ਨਛਖਫ ਫਜ਼
ਖਜ਼ਫ ਖਫਉ ਅਇਜ਼ ਖਜ਼ ਅਇਜ਼ ਅਇਉ ਖਫਉ ਫਜ਼ ਫਜ਼ ਉਫ ਛਥਖਜ਼ ਓਛਠਥ ਖਜ਼ਫ ਨਛ ਨਛਅਇ
ਏਇਥ ਫਉ ਖਜ਼ਉ ਖਜ਼ਉ ਛਥਨ ਖਜ਼ਉ ਅਇਉ ਨਰਿਥ ਉਠ ਏਇਥ ਖਫਉ ਨਛ ਉਜ਼ ਛਥਖਜ਼ ਧਜ਼
ਛਥਨ ਅਇਉ ਨਛਖਫ ਥਥ ਇਅਫਥ ਅਇ ਏਇਥ ਅਇਜ਼ ਖਜ਼ਫਉ ਥਥ ਉਜ਼ ਇਫ ਨਛਅਇ ਥਥ ਥਥਫ
ਅਇਉ ਖਜ਼ ਨਛਖਫ ਛਥਖਜ਼ ਅਇਫ ਓਛਠਥ ਏਇਉਥ ਛਥਨ ਖਫਉ ਖਜ਼ ਉਫ ਖਜ਼ਉ ਓਥ ਛਛਨ
ਅਇਫ ਨਛਖਫ ਖਜ਼ਫਉ ਅਇਉ ਖਜ਼ਫ ਉਫ ਅਇ ਛਥਨ ਫਜ਼ ਖਜ਼ਫ ਨਛਖਫ ਅਇਉ ਇਫ ਖਜ਼ਫ ਨਰਿਥ
ਛਥਨ ਧਜ਼ ਉਜ਼ ਫਜ਼ ਓਛਠਥ ਜ਼ਉਇ ਧਜ਼ ਏਇਥ ਏਜ਼ ਨਛਅਇ ਅਇਫ ਛਥਖਜ਼ ਨਛਅਇ ਉਜ਼ ਅਇਫ
ਖਜ਼ਉ ਏਇਉਥ ਏਜ਼ ਏਜ਼ ਖਜ਼ਉ ਓਛਠਥ ਨਛਖਫ ਇਫ ਨਛ ਅਇਜ਼ ਏਇਥ ਫਉ ਓਛਠਥ ਅਇਫ ਖਜ਼
ਧਥ ਖਜ਼ਫਉ ਫਉ ਧਫਉ ਧਜ਼ਉ ਨਛ ਨਰਿਥ ਨਰਿਥ ਫਉ ਛਥਨ ਫਜ਼ ਧਜ਼ਉ ਧਥਫ ਧਜ਼ਫ ਇਫ ਅਇਉ
ਨਰਿਥ ਅਇ ਛਥਨ ਨਛ ਖਜ਼ਫ ਅਇ ਨਛਅਇ ਨਛਅਇ ਛਛਨ ਉਜ਼ ਨਛਖਫ ਛਥਨ ਨਰਿਥ ਖਫਉ ਖਜ਼
ਓਛਠਥ ਫਉ ਧਥਫ ਅਇਜ਼ ਅਇਜ਼ ਅਇਜ਼ ਛਥਨ ਫਉ ਅਇ ਧਥ ਇਅਫਥ ਨਛਅਇ ਅਇ ਛਥਨ
ਨਛਖਫ ਨਛ ਅਇਉ ਜ਼ਉਇ ਥਥਫ ਥਥਫ ਅਇ ਅਇ ਅਇ ਉਫ ਏਇਉਥ ਛਥਨ ਏਜ਼ ਖਜ਼ ਨਛਖਫ ਖਜ਼
ਨਛ ਛਥਨ ਫਜ਼ ਖਜ਼ਉ ਏਜ਼ ਨਛ ਇਅਫਥ ਅਇਉ ਓਥ ਅਇ ਉਫ ਛਥਨ ਉਜ਼ ਓਛਠਥ ਥਥ ਏਇਉਥ
ਫਜ਼ ਅਇ ਅਇਉ ਓਥ ਓਛਠਥ ਉਜ਼ ਥਥਫ ਉਫ ਧਜ਼ਉ ਧਫਉ ਧਜ਼ਫ ਧਜ਼ ਅਇਉ ਫਉ ਉਜ਼ ਨਛਖਫ
ਇਫ ਏਇਉਥ ਧਜ਼ ਧਜ਼ ਅਇਜ਼ ਏਇਥ ਧਥ ਉਠ ਨਰਿਥ ਨਰਿਥ ਓਥ ਏਇਥ ਉਠ ਅਇਉ ਉਫ ਨਛਖਫ
ਨਛ ਉਫ ਛਛਨ ਓਛਠਥ ਏਜ਼ ਛਛਨ ਓਥ ਨਛਖਫ ਨਛਅਇ ਛਥਨ ਖਜ਼ਫ ਓਥ ਫਉ ਓਛਠਥ ਛਥਨ

Tab	Q ਐ q ਓ	W ਐ w ਓ	E ਆ e ਓ	R ਈ r ਓ	T ਊ t ਊ	Y ਭ y ਭ	U ਊ u ਊ	I ਘ i ਗ	O ਘ o ਗ	P ਝ p ਝ	{ ਦ [ਝ	} ਦ] ਝ	 ^ ^
-----	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	---------

ਡ ਼ ਥ ਿ ਾ ਗ ਦ ਿ ਦ ਼ ਾ ਦ ਗ ਜ ਥ ਼ ਗ ਿ ਡ ਦ ਜ ਼ ਼ ਹ ਗ ਡ ਾ
ਦ ਼ ਾ ਦ ਥ ਗ ਼ ਿ ਿ ਿ ਼ ਼ ਡ ਗ ਹ ਥ ਦ ਿ ਼ ਿ ਹ ਗ ਹ ਦ ਹ ਦ ਗ
਼
ਗ ਦ ਿ ਡ ਗ ਿ ਜ ਼ ਼ ਜ ਹ ਹ ਾ ਿ ਼
਼
ਡ ਼ ਼ ਗ ਗ ਼ ਦ ਥ ਡ ਗ ਡ ਦ ਹ ਼ ਥ ਼ ਡ ਿ ਗ ਗ ਜ ਼ ਼ ਼ ਼ ਼ ਼ ਹ ਗ
ਥ ਗ ਦ ਜ ਗ ਼ ਼ ਼ ਼ ਼ ਹ ਥ ਦ ਼
ਹ ਜ ਥ ਼ ਥ ਹ ਼

ਬੈਂਬ ਗਰੁੱਪ ਜੈ ਡੈਂਜ ਡੈ ਹੈਦ ਹੈਦ ਦਾਡ ਦਾ ਜੈ ਚੁਰੁਦ ਬੁਡਾ ਹੀ ਬੀ ਦਾਗੀ ਡਾ ਬੈਂਬ ਡਬੈਦਾ ਦੁ
ਹੁਬੈਜਡ ਚੁਰੁਦ ਡਹਜਗ ਡੈਂਜ ਬਗਦਾਦੀ ਜੈਦਾਗੁ ਜੈਦਾਗੁ ਦਾਡ ਹੈਦ ਦਾ ਗੀਬ ਦੀ ਗੈ ਗੀਗਹੈ ਦਾ
ਜਦੋਦਾ ਦੁ ਹੀ ਜਦੈਬ ਡੈ ਗਰੁੱਬ ਦਾਡ ਡੈਂਜ ਦਾਡ ਡੈਂਜ ਗੌਡ ਡਾਗ ਡਹਗੀ ਜੈ ਜਦੋਦਾ ਬੈਂਬ ਜਾਦਾਹੈ ਡਾ
ਗੁ ਜੈਦਾਗੁ ਚੁਰੁਦ ਬੁਡਾ ਹੀ ਗੀਗਹੈ ਡਾਗ ਦੀ ਚੁ ਬੈ ਹੈਦ ਜੈ ਗੀ ਡਾ ਦਾਡ ਦੁ ਦਾ ਡੋਗ ਗੀਗਹੈ
ਬੁਡਾ ਹੁਬੈਜਡ ਡਾ ਦੁ ਗਰੁੱਬ ਡੈ ਦੁ ਦਾ ਦੁ ਡਾ ਚੁਰੁਦ ਬੁ ਦੀ ਡੈ ਦਾ ਡੋਗ ਬਗਦਾਦੀ ਹੀ ਹੁਬੈਜਡ
ਦਾਗੀ ਗੀਗਹੈ ਦਾਗੀ ਦਾਗੀ ਜਾਦਾਹੈ ਗਰੁੱਬ ਦਾਗੀ ਜਾਦਾਹੈ ਬੁਡਾ ਜੈਦਾਗੁ ਜਾ ਹੀਹ ਬੁ ਡਬੈਦਾ ਡੋਗ ਡੈ
ਡਾਗ ਹੁ ਹੁਬੈਜਡ ਜਾਦਾਹੈ ਡੋਗ ਹੀਹ ਗੈ ਚੁਰੁਦ ਬੁ ਜਦੈਬ ਡਾ ਦੀ ਡੈਂਜ ਬੀ ਬੈ ਗੈਗ ਜਾਗਾ ਦਾ ਡੋਗ
ਹੁ ਬੁ ਦੀ ਹੁਜੋ ਹੈਦ ਜਦੈਬ ਹੀ ਬੈਂਬ ਦੀ ਦੀ ਗਰੁੱਬ ਡੈ ਡਾ ਬੀ ਡੋਗ ਗੌਡ ਹੈਦ ਜੈਦਾਗੁ ਡਹਗੀ
ਹੀਹ ਗਰੁੱਬ ਹੀਹ ਹੈਦ ਦਾਗੀ ਬੁਡਾ ਗਰੁੱਬ ਗੌਡ ਬਗਦਾਦੀ ਬੁ ਬੈ ਹੀ ਗੀ ਜਾਦਾਹੈ ਜਾਗਾ ਡੈ ਜਾਗਾ ਡਾ
ਗੀਗਹੈ ਦਾਡ ਜਾਦਾਹੈ ਦੁ ਹੀ ਜਾ ਹੁਜੋ ਗੀ ਦਾਗੀ ਡਹਗੀ ਜੈ ਜੈ ਬਗਦਾਦੀ ਡੈ ਹੈਦ ਡੈਂਜ ਗੈ ਬੁਡਾ
ਹੁਜੋ ਡਹਜਗ ਗੀਗਹੈ ਬੈ ਜਾ ਹੀਹ ਬੈਂਬ ਜਦੈਬ ਬੀ ਡਾ ਡਾਗ ਦੀ ਗੈਗ ਗੈਗ ਬਗਦਾਦੀ ਹੀ ਜਦੋਦਾ
ਜਾਦਾਹੈ ਦੁ ਦੁ ਦੁ ਹੁਬੈਜਡ ਡੈ ਬੈਂਬ ਜਦੈਬ ਜਦੋਦਾ ਬੁਡਾ ਗੈਗ ਗਾ ਦੀ ਦੀ ਡੈਂਜ ਜੈਦਾਗੁ ਹੈ ਡੈ ਹੀ ਗੈ
ਜਾਗਾ ਜੈਦਾਗੁ ਗੁ ਗੌਡ ਜਦੈਬ ਬੈਂਬ ਗੀਗਹੈ ਜੈ ਦਾਡ ਬੀ ਗਰੁੱਬ ਬੁ ਜਦੈਬ ਜਾਦਾਹੈ ਦੀ ਡਾ ਹੀ ਗੌਡ
ਜਾ ਦਾਡ ਹੈਦ ਡਾ ਦਾ ਜਾਗਾ ਚੁ ਗੀਬ ਬਗਦਾਦੀ ਚੁ ਹੈ ਜੈਦਾਗੁ ਗੀਬ ਬੈਂਬ ਗੈਗ ਡਹਜਗ ਗੌਡ ਚੁਰੁਦ
ਹੈਦ ਗੀਬ ਜੈ ਜਦੈਬ ਬਗਦਾਦੀ ਬੀ ਬੈਂਬ ਹੁਬੈਜਡ ਗੀਗਹੈ ਬਗਦਾਦੀ ਡਹਜਗ ਗਰੁੱਬ ਜਗਬਹੀ ਜਾਗਾ ਬੁ
ਦਾਡ ਚੁ ਜਦੈਬ ਗੀਬ ਬੁ ਜਗਬਹੀ ਦਾ ਜਦੋਦਾ ਡੈਂਜ ਗੈਗ ਜੈ ਡਬੈਦਾ ਹੈਦ ਬੁ ਜਗਬਹੀ ਜੈ ਗੈ ਜਦੈਬ

Tab	Q 0	W 0	E 0	R 0	T 0	Y 0	U 0	I 0	O 0	P 0	{ 0	} 0	0
	Q 1	W 1	E 1	R 1	T 1	Y 1	U 1	I 1	O 1	P 1	{ 1	} 1	1

ਉ ਤ ਆ ਐ ਜ ਧ ਤ ਧ ਵ ਨ ਈ ਆ ਵ ਨ ਤ ਵ ਈ ਉ ਤ ਘ ਵ ਐ ਤ ਘ ਤ ਧ ਤ
ਐ ਵ ਦ ਆ ਤ ਈ ਵ ਉ ਤ ਘ ਵ ਤ ਈ ਈ ਆ ਜ ਘ ਈ ਵ ਤ ਐ ਵ ਤ ਉ ਤ ਵ
ਤ ਈ ਉ ਤ ਵ ਤ ਉ ਤ ਜ ਧ ਤ ਨ ਨ ਤ ਧ ਨ ਆ ਤ ਤ ਦ ਤ ਵ ਧ ਤ ਤ ਵ ਨ
ਐ ਨ ਉ ਨ ਨ ਤ ਆ ਈ ਈ ਧ ਨ ਘ ਧ ਤ ਐ ਤ ਵ ਜ ਐ ਵ ਘ ਆ ਵ ਵ ਤ
ਐ ਆ ਘ ਜ ਤ ਦ ਉ ਤ ਘ ਆ ਤ ਦ ਧ ਤ ਈ ਤ ਉ ਧ ਐ ਈ ਘ ਈ ਜ ਧ ਆ ਐ
ਦ ਐ ਤ ਤ ਤ ਐ ਐ ਧ ਉ ਐ ਤ ਤ ਤ ਘ ਤ ਘ ਨ ਈ ਉ ਵ ਤ ਐ ਈ ਧ ਆ
ਤ ਆ ਵ ਘ ਐ ਉ ਆ ਤ ਤ ਦ ਤ ਧ ਉ ਘ ਨ ਤ ਉ ਧ ਜ ਨ ਐ ਤ ਘ ਵ ਘ ਉ
ਐ ਦ ਈ ਤ ਆ ਤ ਐ ਵ ਧ ਉ ਤ ਈ ਧ ਆ ਤ ਐ ਤ ਤ ਐ ਉ ਨ ਨ ਤ ਦ ਤ ਈ

ਐਧ ਐਧਯਕ ਘਨਰੁਈ ਨਹਿ ਐਧ ਘਨ ਰੁਤਈ ਘਤਈ ਦਢਕ ਆਉ ਦਢਧ ਦਢਧ ਤਦ ਔਧ ਦਢਕ
ਐਧਯਕ ਤਦ ਘਨ ਆਧ ਈਰੁਤ ਘਨਰੁਈ ਔਆਉ ਐਧ ਤਦ ਤਧਕ ਐਧਯਕ ਈਰੁਤ ਦਢਕ ਤਧਕ ਦਢਕ
ਈਰੁਤ ਐਧ ਚਰੁਵਧ ਰੁਤਧ ਚਧਧ ਆਈ ਰੁਤਈ ਤਧ ਆਧ ਧਕਐ ਔਆਉ ਦਢਕ ਘਤਈ ਚਧਕ ਰੁਤਈ
ਚਰੁਵਧ ਘਨਰੁਈ ਈਰੁਤ ਔਆਉ ਐਧ ਚਧਧ ਘਕ ਚਰੁਵਧ ਆਈ ਰੁਤਈ ਘਕ ਰੁਤਈ ਦਢਕ ਤਦ
ਰੁਤਈ ਰੁਤਈ ਦਧਧਕਤ ਤਧ ਧਕਐ ਆਈ ਰੁਤਈਆਧ ਤਦ ਰੁਤਈਆਧ ਦਧਧਕਤ ਰੁਤਈਆਧ ਤਦ ਚਧਧ
ਤਦ ਚਰੁਵਧ ਰੁਤਧ ਐਧ ਤਦ ਔਆਉ ਦਢਕ ਦਆ ਤਧਕ ਤਦ ਘਤਈ ਰੁਤਧ ਔਧ ਧਕਐ ਤਦ
ਤਦ ਐਧ ਘਤਈ ਐਧਯਕ ਆਈ ਤਧਕ ਰੁਤਈਆਧ ਦਆ ਔਧ ਤਧਕ ਕਹਿ ਔਧ ਔਧ ਦਆ ਔਆਉ
ਔਧ ਤਦ ਈਰੁਤ ਐਧ ਆਈ ਕਹਿ ਤਦ ਈਧ ਔਧ ਔਧ ਆਧ ਈਧ ਔਧ ਦਢਧ ਆਧ ਦਧਧਕਤ
ਆਈ ਈਧ ਔਧ ਧਕਐ ਆਉ ਘਤਈ ਤਦ ਘਤਈ ਆਉ ਈਧ ਈਰੁਤ ਆਧ ਔਧ ਚਧਧ ਤਧਕ ਆਉ
ਰੁਤਧ ਈਧ ਘਤਈ ਦਆ ਐਧ ਰੁਤਧ ਦਢਕ ਰੁਤਈ ਤਦ ਆਧ ਰੁਤਧ ਐਧ ਐਧ ਘਤਈ ਔਧ ਧਕਐ
ਚਰੁਵਧ ਔਆਉ ਚਰੁਵਧ ਆਈ ਐਧਯਕ ਧਕਐ ਦਧਧਕਤ ਔਆਉ ਈਰੁਤ ਔਆਉ ਘਨਰੁਈ ਐਧ ਈਰੁਤ
ਆਧ ਦਢਕ ਈਧ ਔਧ ਤਦ ਦਢਕ ਦਢਕ ਐਧ ਰੁਤਧ ਦਢਧ ਐਧ ਤਧਕ ਈਰੁਤ ਈਰੁਤ ਈਰੁਤ
ਈਧ ਐਧ ਦਆ ਦਆ ਕਹਿ ਆਈ ਧਕਐ ਈਧ ਆਈ ਦਢਧ ਘਨਰੁਈ ਚਧਧ ਔਆਉ ਐਧਯਕ ਔਆਉ
ਐਧ ਐਧਯਕ ਰੁਤਈ ਦਧਧਕਤ ਦਆ ਦਢਕ ਆਉ ਔਧ ਆਉ ਤਦ ਔਧ ਆਈ ਘਕ ਰੁਤਧ ਚਧਧ ਘਨ
ਚਧਧ ਤਧ ਈਰੁਤ ਘਤਈ ਤਧਕ ਈਰੁਤ ਤਧਕ ਦਢਕ ਆਧ ਦਢਕ ਆਉ ਰੁਤਧ ਦਧਧਕਤ ਔਧ ਘਤਈ
ਘਕ ਤਦ ਐਧ ਆਉ ਘਤਈ ਘਨਰੁਈ ਆਧ ਦਧਧਕਤ ਐਧ ਈਰੁਤ ਦਢਕ ਦਢਧ ਦਢਕ ਤਧਕ ਦਢਕ
ਦਧਧਕਤ ਤਧਕ ਦਧਧਕਤ ਔਧ ਈਰੁਤ ਈਧ ਘਤਈ ਤਧ ਤਧ ਤਦ ਘਨਰੁਈ ਘਤਈ ਤਦ ਔਆਉ ਤਦ
ਦਢਕ ਰੁਤਈ ਘਨਰੁਈ ਤਧਕ ਦਧਧਕਤ ਰੁਤਈਆਧ ਈਧ ਆਧ ਔਆਉ ਕਹਿ ਆਉ ਤਧ ਘਕ ਔਧ ਦਆ

Shift	Z z	X x	C c	V v	B b	N n	M m	< ,	> .	? /	Shift
-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------

ੰ ਿ ਨ ਿ ਯ , ਲ , ਯ ਵ , ਵ ਯ ਨ ਿ ਿ ਲ ਮ ਸ ਿ ਨ ਸ
ਲ ਸ ਲ ਸ ਲ , ਨ ਵ ਸ ਯ ਵ ਮ ਸ ਿ ਸ , ਵ , ਿ ਮ ਲ ਿ ਿ
, , ਿ , ਵ ਲ , ਿ , ਲ ਵ ਯ ਿ ਸ ਿ ਯ , ਲ ਨ ਮ , ਯ ਨ , ਿ ,
, ਯ ਵ , ਨ ਵ ਿ ਯ ਲ ਲ ਸ ਿ , ਿ ਲ ਿ ਯ ਵ ਵ ਮ , ਮ ਸ ਯ ਨ
ਲ ਮ , ਿ ਮ ਲ ਸ ਸ ਸ ਸ ਯ ਿ , ਿ ਸ ਮ , ਿ ਲ ਯ ਲ ਿ ਵ , ਲ
ਨ ਿ ਸ ਸ ਿ ਨ ਯ ਨ ਲ ਨ , ਵ , ਮ , ਲ ਵ , ਵ ਿ ਿ ਯ ਿ ਵ , ਨ
ਸ ਯ ਿ ਨ ਸ ਯ ਨ ਮ ਿ , ਿ ਵ ਨ ਮ ਲ ਮ , ਸ ਸ ਨ ਸ ਮ , , ਿ
ਮ ਿ ਨ ਸ ਵ ਮ ਯ ਿ ਵ ਿ ਵ ਵ ਵ ਲ ਨ ਿ ਿ ਿ , ਨ ਿ ਮ , ਲ ,

ਜਦੋਂ ਡੋਗ ਦਾਗੀ ਹੈ ਡਬੈਦਾ ਬੀ ਹੀਰ ਜਦੋਂ ਗੋਡ ਦਾਗੀ ਜਾਗਾ ਦਾਗੀ ਗੋਡ ਬੂ ਦੂ ਜੈ ਬੈ
ਜਗਬਹੀ ਗੀਗਰੋ ਦਾਡ ਹੀ ਜਾ ਗੋ ਜੈ ਬੈ ਜਾ ਡਹਗੀ ਜੈ ਡਬੈਦਾ ਬੀ ਹੀ ਜਾਦਾਹੈ ਡਹਜਗ
ਬੈ ਹੀ ਡੋਜ ਜਦੋਂ ਹੈਦ ਡੋਗ ਡਾਗ ਡੋਜ ਜੈਦਾਗੁ ਡੈ ਜਾਗਾ ਗੈਗ ਬਹਾਦਜੈ ਡਾ ਜਾ ਹੁਜੋ
ਗਰੁਬ ਗੀਬ ਡੈ ਹੁਬੈਜਡ ਬੈ ਜੁਗੁਦ ਗੋ ਹੀਰ ਹੁਜੋ ਗੈਗ ਬੁਡਾ ਜਦੋਂ ਗਰੁਬ ਬਹਾਦਾਦੀ ਡੋਗ
ਹੁਬੈਜਡ ਡੋਜ ਡਾ ਬੋਬ ਡੋਜ ਡਹਜਗ ਬੁਡਾ ਡਾ ਡਹਗੀ ਗੈਗ ਦਾ ਗੋ ਡਹਗੀ ਹੈ ਜਾਦਾਹੈ
ਗਰੁਬ ਜਾਗਾ ਬੁਡਾ ਜਦੋਂ ਜਾਗਾ ਗੈਗ ਡਬੈਦਾ ਡੋਗ ਜਾ ਹੀ ਜਾ ਹੈ ਜੋ ਜੈ ਬੋਬ ਡਾਗ ਹੀ
ਹੁਬੈਜਡ ਦਾ ਗੀ ਜੈ ਡਾ ਬੈ ਗੋ ਡਬੈਦਾ ਬੀ ਗੋ ਜੋ ਗੀਬ ਜਾਦਾਹੈ ਜਦੋਂ ਬੀ ਗਰੁਬ ਜਾਗਾ
ਹੈ ਹੈਦ ਜੋ ਜਾਦਾਹੈ ਗੈਗ ਜਦੋਂ ਗੋਡ ਦਾਗੀ ਹੁ ਦਾਗੀ ਗੀਬ ਹੁ ਗੀਗਰੋ ਬੀ ਗੀ ਦੂ ਜੈ
ਡਹਜਗ ਹੈਦ ਜਾਗਾ ਹੁਬੈਜਡ ਜੋ ਡਾਗ ਬਹਾਦਜੈ ਹੀ ਦਾਗੀ ਬੋਬ ਗਰੁਬ ਡਾ ਜਗਬਹੀ ਜਦੋਂ
ਹੈਦ ਜਗੁਦ ਹੁ ਹੁ ਗੁ ਡਹਜਗ ਜੈਦਾਗੁ ਦਾਡ ਹੁ ਡਬੈਦਾ ਜਦੋਂ ਬਹਾਦਾਦੀ ਬੈ ਡਬੈਦਾ ਹੈ ਬੈ
ਜੈ ਹੁ ਹੈ ਹੁਜੋ ਜੋ ਬੂ ਹੁਬੈਜਡ ਜਾ ਜੈ ਬੈ ਹੀਰ ਡਾ ਜੈਦਾਗੁ ਹੀ ਹੁ ਜਦੋਂ ਡਾਗ ਡੋਗ
ਦਾਗੀ ਡੋਗ ਬੀ ਗੀਗਰੋ ਬੂ ਜਾ ਜਾ ਬੁਡਾ ਗੋ ਹੀ ਜਾਗਾ ਜੈਦਾਗੁ ਦਾਡ ਜਾ ਹੁਜੋ ਬਹਾਦਜੈ
ਜੁਗੁਦ ਜੈਦਾਗੁ ਗਰੁਬ ਜਦੋਂ ਡਹਗੀ ਦਾ ਗੋਡ ਡਾ ਡਹਗੀ ਜੁਗੁਦ ਜਾਗਾ ਜੋ ਗੀਗਰੋ ਬੀ
ਜਾਗਾ ਹੁਜੋ ਜਗਬਹੀ ਗੋ ਦਾ ਗੋ ਗੈਗ ਜਾਗਾ ਡਹਜਗ ਬੀ ਜੈਦਾਗੁ ਦਾਗੀ ਗੀਬ ਹੁਬੈਜਡ ਡੋਗ
ਗਰੁਬ ਜੋ ਡਾਗ ਡਹਜਗ ਹੀਰ ਹੁ ਗਰੁਬ ਬੋਬ ਗੈਗ ਜਦੋਂ ਬਹਾਦਜੈ ਗੀਗਰੋ ਗੀ ਹੈਦ ਦੀ
ਬੋਬ ਬੁਡਾ ਡੋਜ ਡੋਗ ਹੀ ਬਹਾਦਜੈ ਡਹਜਗ ਹੈ ਗੀਬ ਡੈ ਹੁਜੋ ਹੁਬੈਜਡ ਹੀਰ ਜਦੋਂ ਡੋਜ
ਜਾ ਡਾ ਬਹਾਦਜੈ ਗੋਡ ਬੋਬ ਗੋਡ ਗਰੁਬ ਦੂ ਹੀਰ ਡਾਗ ਹੈਦ ਦਾਡ ਹੁਜੋ ਡੋਜ ਡੋਗ ਗੋਡ ਗੁ
ਹੁਬੈਜਡ ਜਗਬਹੀ ਡੋਗ ਹੈ ਡੋਗ ਡਹਜਗ ਹੁ ਗੋਡ ਡੈ ਦਾਗੀ ਦੀ ਡਬੈਦਾ ਦਾ ਗੀਗਰੋ ਬਹਾਦਜੈ

ਸਿਫਟ ਕੀਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਰੋਅ (ਹੋਮ ਰੋਅ ਦੇ ਹੇਠ ਲੀ ਰੋਅ) ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

Shift	Z z	X x	C c	V v	B b	N n	M m	< ,	> .	? /	Shift
-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------

ਣ ਂ ਲੁਣਣਣ ਂ । ਂ ਲੁਸੁਦਲੁ ਂ । ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ । । ਦਲੁ ਂ
 ਦਣਣਦਦਦ । ਂ । । ਂਦ । । ਂ । ਦ ਂ ਦਣਦਸੁ ਂ ਂ ਂ
 ਂਦਦ ਂ ਂ ਲੁਦਣ । ਂ । ਂਦ ਂ ਂ ਂ ਦ । ਦਸੁਦ ਂ ਸੁ । ਲੁ
 ਦਦ । । ਂ ਸੁ ਂ ਲੁ ਂ ਸੁ ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਦਸੁਲੁਣਦਦ ਂ ਂ ਸੁ । ਸੁ
 ਦਣਸੁਦਲੁਦਦ । ਦਣਦ । । ਂ । ਦ ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਲੁਣਣ ਂ
 ਂਦ ਂ । ਂਸੁ । । ਂ ਂਦ ਂ ਂ ਂ ਂ ਦਣਣਲੁਦਦ । ਸੁਸੁਸੁਸੁ
 ਂਦਸੁਸੁ ਂ ਂ ਂ ਦ ਂ ਦ । ਂਦ । ਂ । ਂ ਂ । ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਦ ਂ
 ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਦ ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਦਲੁਦ । । ਂਦਣ । । ਂਲੁ ਂ ਂ ਲੁਦ

ਸਿਫਟ ਕੀਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਤੀਸਰੀ ਰੋਅ (ਨੂ ਮੈਰਿਕ ਰੋਅ) ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

- _	! 1	@ 2	# 3	\$ 4	% 5	^ 6	& 7	* 8	(9	) 0	- _	+ =	Backspace
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-----------

ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ALT ਕੀਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ

Alt + b	Alt + h	Alt + k	Alt + i	Alt + p	Alt + [
ਓ	ਫ	ਖ	ਗ	ਜ	ਤ

ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ALT ਕੀਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ

Alt + 33	Alt + 34	Alt + 37	Alt + 39	Alt + 0145	Alt + 43	Alt + 47	Alt + 58	Alt + 59	Alt + 63	Alt + 92
!	"	%	'	·	+	/	:	;	?	\

Appendix – V

ਅਮ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰੇ ਰੂਪ

Acronym	Full Form
AI	: ARTIFICIAL INTELLIGENCE
ARPANET	: ADVANCED RESEARCH PROJECT AGENCY NETWORK
BMP	: BITMAP PICTURE
bpi	: BITS PER INCH
CD	: COMPACT DISK
CPU	: CENTRAL PROCESSING UNIT
CSS	: CASCADING STYLE SHEET
CUI	: CHARACTER USER INTERFACE
DMP	: DOT MATRIX PRINTER
DOS	: DISK OPERATING SYSTEM
DRAM	: DYNAMIC RANDOM ACCESS MEMORY
DSL	: DIGITAL SUBSCRIBER LINE
DTP	: DESKTOP PUBLISHING
DVD	: DIGITAL VIDEO DISK
E COMMERCE	: ELECTRONIC COMMERCE
EEPROM	: ELECTRONICALLY ERASABLE PROGRAMMABLE READ ONLY MEMROY
EMAIL	: ELECTRONIC MAIL
EPROM	: ERASABLE PROGRAMMABLE READ ONLY MEMROY
FTP	: FILE TRANSFER PROTOCOL
GB	: GIGABYTE
GIF	: GRAPHICS INTERCHANGE FORMAT
GUI	: GRAPHICAL USER INTERFACE
HTML	: HYPER TEXT MARKUP LANGUAGE
IAP	: INTERNET ACCESS PROVIDER
IBM	: INTERNATIONAL BUSINESS MACHINE
IC	: INTEGRATED CIRCUIT
ISDN	: INTEGRATED SERVICES DIGITAL NETWORK

ISP	: INTERNET SERVICE PROVIDER
IT	: INFORMATION TECHNOLOGY
JPEG	: JOINT PHOTOGRAPHIC EXPERTS GROUP
KB	: KILOBYTE
MB	: MEGABYTE
MIDI	: MUSICAL INSTRUMENT DIGITAL IDENTIFIER
MODEM	: MODULATOR DEMODULATOR
MPEG	: MOVING PICTURE EXPERTS GROUP
MROM	: MASKED READ ONLY MEMROY
NIC	: NETWORK INTERFACE CARD
PB	: PETA BYTE
PC	: PERSONAL COMPUTER
PNG	: PORTABLE NETWORK GRAPHICS
POP	: POST OFFICE PROTOCOL
PROM	: PROGRAMMABLE READ ONLY MEMROY
RAM	: RANDOM ACCESS MEMORY
ROM	: READ ONLY MEMORY
RTF	: RICH TEXT FORMAT
SERP	: SEARCH ENGINE RESULT PAGE
SMTP	: SIMPLE MAIL TRANSFER PROTOCOL
SRAM	: STATIC RANDOM ACCESS MEMORY
TB	: TERABYTE
TCP/IP	: TRANSMITION CONTROL PROTOCOL
ULSI	: ULTRA LARGE SCALE INTEGRATED CIRCUIT
UPS	: UNINTERRUPTED POWER SUPPLY
URL	: UNIFORM RESOURCE LOCATER
USB	: UNIVERSAL SERIAL BUS
VLSI	: VERY LARGE SCALE INTEGRATED CIRCUIT
WWW	: WORLD WIDE WEB
WYSIWYG	: WHAT YOU SEE IS WHAT YOU GET

Appendix – VI

ਆਮ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਾਰਕਟ ਕੀਅਜ਼
(MS WORD)

Shortcut Keys	Used for
Ctrl+A	Select All
Ctrl+B	Bold the selected text
Ctrl+C	Copy the selected contents
Ctrl+D	Opens the Font Dialog Box
Ctrl+E	Center Align text
Ctrl+F	Find text
Ctrl+G	Goto line/page no etc.
Ctrl+H	Replace text
Ctrl+I	Italic the selected text
Ctrl+J	Justify paragraph
Ctrl+K	Create Hyperlink for the selected text
Ctrl+L	Left Align the paragraph
Ctrl+M	Increase Indent
Ctrl+N	Create a New File
Ctrl+O	Open Existing File
Ctrl+P	Print File
Ctrl+Q	Clear Indents and Tabs
Ctrl+R	Right Align the text
Ctrl+S	Save File
Ctrl+T	Increase Hanging Indent
Ctrl+U	Underline the selected contents
Ctrl+V	Paste the contents from the clipboard
Ctrl+W	Close File
Ctrl+X	Cut the selected contents
Ctrl+Y	Redo the last action (if possible)
Ctrl+Z	Undo the last operation
Ctrl+1	Single Line Spacing
Ctrl+2	Double Line Spacing
Ctrl+5	1.5 Line Spacing
Ctrl+]	Increase Font Size
Ctrl+[	Decrease Font Size
Ctrl+Shift+C	Copy the Formats of selected text
Ctrl+Shift+V	Paste the copied Formats on selected text
F3	Change Case
F7	Spelling and Grammar Check
Alt+F4	Close Program

ਅਮ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਾਰਕਟ ਕੀਅਜ਼
(MS POWERPOINT)

Shortcut Keys	Used For
Alt + A	Go to the Animations tab
Alt + F	Open the File tab menu
Alt + F2 or F12	Open the Save As dialog box
Alt + G	Open the Design tab
Alt + H	Go to the Home tab
Alt + K	Go to the Transitions tab
Alt + N	Open the Insert tab
Alt + Q	Directs to the "Tell me what you want to do" box
Alt + R	Go to the Review tab
Alt + S	Go to the Slide Show tab
Alt + W	Go to View tab
Alt + X	Go to the Add-ins tab
Alt + Y	Go to the Help tab
Alt or F10	Turn the key tips to 'on' or 'off'
Ctrl + A	Select all the objects on an active slide
Ctrl + Alt + V	Open the Paste Special dialog box
Ctrl + B	Toggle bold on the selected text
Ctrl + C	Copy the selected text, object, or selected slide
Ctrl + D	Duplicate the selected object or a slide
Ctrl + E	Center align the selected text
Ctrl + F	Search in a presentation or use Find and Replace
Ctrl + F1	Show or hide the ribbon
Ctrl + F2	Print Preview View
Ctrl + I	Toggle italics on the selected text
Ctrl + J	Justify the selected text
Ctrl + K	Insert a hyperlink
Ctrl + L	Left align the contents
Ctrl + M	Insert a new slide

Ctrl + N	Create a new presentation
Ctrl + O	Open an existing presentation
Ctrl + P	Annotate using a Pen tool while playing the slideshow
Ctrl + Q	Save and close a presentation
Ctrl + R	Right align the selected text
Ctrl + S	Save a presentation
Ctrl + T	Display the Font dialog box after text or object is selected
Ctrl + U	Add or remove underline to selected text
Ctrl + V	Paste the selected text, object, or slide
Ctrl + W or Ctrl + F4	Close a presentation
Ctrl + X	Cut the selected text, object, or slide
Ctrl + Y	Redo an action
Ctrl + Z	Undo an action
Delete	Delete the selected text, object, or slide
Esc	End the slideshow
F5	Play the presentation from the start
F7	Check for spellings
Home	Go back to the beginning of the slide
N or Page Down	Move to the next slide while playing the slideshow
P or Page Up	Return to the previous slide while playing the slideshow
Shift + F5	Play the presentation from the current slide

ਆਮ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਾਰਕਟ ਕੀਅਜ਼

(MS EXCEL)

Shortcut Keys	Used for
Ctrl + A	Select the entire worksheet. If the cursor is currently placed within a table, press once to select the table, press one more time to select the whole worksheet.
Ctrl + B	Bold Text of Selected Cell/Cells
Ctrl + C	Copy the contents of the selected cells to Clipboard.
Ctrl + D	Copy the contents and format of the first cell in the selected range into the cells below. If more than one column is selected, the contents of the topmost cell in each column will be copied downwards.
Ctrl + F	Display the “Find” dialog box.
Ctrl + F1	Show / hide the Excel Ribbon.
Ctrl + G	Open the “Go to” dialog. Pressing F5 displays the same dialog.
Ctrl + N	Create a new workbook.
Ctrl + O	Open an existing workbook.
Ctrl + P	Open the “Print” dialog.
Ctrl + S	Save the active workbook.
Ctrl + T	“Convert selected cells to a table.
Ctrl + V	Paste contents of the Clipboard into the selected cell(s).
Ctrl + W	Close the active workbook.
Ctrl + X	Cut the contents of the selected cells to Clipboard.
Ctrl + Y	Repeat (Redo) the last action, if possible.
Ctrl + Z	Undo last action.
Ctrl + I	Open the “Format Cells” dialog.
Ctrl + `	Toggle between displaying cell values and formulas.
Ctrl + ;	Enter the current date.
Ctrl + Shift + ;	Enter the current time
F2	Edit the current cell.
F4	Cycle through various combinations of formula reference types. Place the cursor within a cell and hit F4 to get the needed reference type: absolute, relative or mixed
F12	Displays the Save as dialog box.
Home	Return to the 1st cell of the current row in a worksheet.

‘ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਭਾਗ’ ਪੰਜਾਬ